

Factsheet richtlijn Mondverzorging

Vernieuwde richtlijn Mondverzorging

Eind 2023 is er een vernieuwde richtlijn voor de dagelijkse mondverzorging van cliënten in de langdurige zorg gepubliceerd. Een gezonde mond draagt bij aan de algemene gezondheid. Helaas is een goede mondgezondheid voor deze groep niet vanzelfsprekend. Dit terwijl vooral zorgafhankelijke ouderen en mensen met een (verstandelijke) beperking een verhoogd risico hebben op het krijgen van een slechte mondgezondheid.

Het is daarom belangrijk dat het signaleren van problemen in de mond en goede dagelijkse mondverzorging een vast onderdeel worden van de zorg aan cliënten in de langdurige zorg. De **richtlijn Mondverzorging** helpt zorgverleners hierbij, zodat de (mond)gezondheid en daarmee het welzijn en de kwaliteit van leven van zorgafhankelijke mensen verbetert.

Onderwerpen binnen de vernieuwde richtlijn

Met de vernieuwde richtlijn is er ten opzichte van de oude richtlijn het een en ander veranderd. De vernieuwde richtlijn speelt in op de behoefte van zorgprofessionals om problemen met de dagelijkse mondverzorging te signaleren, de mondverzorging goed uit te voeren en om te gaan met afwerend en probleemgedrag. In deze overzichtelijke factsheet lichten we alle verschillen uit.

- + Risicofactoren slechte mondgezondheid
- + Benaderingswijzen van mondverzorging
- + Signaleren van problemen
- + Organisatie van zorg
- + Uitvoeren van mondverzorging

Oude richtlijn

Aleen voor verpleeghuiscliënten

De aanbevelingen in de oude richtlijn waren enkel van toepassing op verpleeghuiscliënten.

Voornamelijk voor geriatricie

De aanbevelingen in de oude richtlijn hadden alleen betrekking op zorgafhankelijke ouderen.

Aanbeveling mondzorg als onderdeel van het multidisciplinair overleg

Dagelijkse mondverzorging is de taak van de zorg

Binnen de oude aanbevelingen was de dagelijkse mondverzorging overwegend de taak van de zorg.

Instelling moet mondzorgprotocollen hebben

Per bewoner is een mondzorgplan aanwezig.

Vernieuwde richtlijn

Voor alle cliënten in langdurige zorg

De aanbevelingen in de vernieuwde richtlijn zijn van toepassing op alle zorgafhankelijke cliënten die langdurige zorg ontvangen. Thuiswonend of verblijvend in een zorginstelling.

Zowel geriatricie als gehandicaptenzorg

De aanbevelingen in de vernieuwde richtlijn gelden niet alleen voor zorgafhankelijke ouderen, maar ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Mondzorg is een vast onderdeel van het multidisciplinair overleg

Dagelijkse mondverzorging wordt interprofessioneel aangepakt

Waar nodig kunnen de behandelend arts, logopedie, ergotherapie, diëtist en de tandarts onderling en met de zorg schakelen.

Naast mondzorgprotocollen is een mondverzorgingsplan een vereiste

Per individu wordt een mondzorgplan en mondverzorgingsplan opgesteld, die up-to-date wordt gehouden.

Oude richtlijn

Vaste termijnen voor risico-signalerings en mondzorgplan

Binnen de oude richtlijn was er een vaste termijn voor het invullen van de risico-signalerings en het opstellen van het mondzorgplan. Namelijk binnen 24 uur op de dag van opname, daarna na twee weken en vervolgens binnen zes weken.

Scholing mondzorg één keer per anderhalf jaar

Poetsinstructies met aanbevelingen zijn aanwezig

- Verhouding natuurazijn - water 1:3.

Vernieuwde richtlijn

Adviestermijn en keuze voor invullen risicosignalerings

Er is slechts een adviestertermijn- en keuze voor het invullen van de risicosignalerings. MondzorgPlus adviseert om binnen 48 uur na opname de **risicosignalering**¹ in te vullen, daarna iedere zes maanden. Bij het opstellen van het mondzorgplan worden de punten genoemd in het **OHAT-formulier**² door de tandarts nagelopen, waarna doorlopend bij de controles.

Scholing mondzorg één keer per jaar

Aanpassingen van aanbevelingen in poetsinstructies;

- Verhouding natuurazijn - water 1:1.
- Vaste volgorde van poetsen is het fijnst voor de cliënt.
- Pas bij problemen met de prikkelverwerking de volgorde van poetsen aan.
- Las regelmatig een pauze in tijdens het poetsen; laat de cliënt na iedere twaalf sec. poetsen twaalf sec. rusten.
- Maak eventueel gebruik van een uitzuigapparaat bij slikproblemen.

¹Dit document is ontworpen op basis van een bestaand document van **De Mond Niet Vergeten** (<https://demondietvergeten.nl/wp-content/uploads/2022/07/Screeningsformulier-Interactief-1.pdf>).

²Dit document is samengesteld op basis van een bestaand document van **SKILZ** (https://www.richtlijnenlangdurigezorg.nl/uploads/side_products/64a6ee3172456a6e1d022a9508765e94.pdf).

MondzorgPlus, de plus van extra aandacht

MondzorgPlus startte ruim 17 jaar geleden als pionier om de mondzorg voor zorgafhankelijke mensen binnen zorginstellingen naar een hoger niveau te tillen. Inmiddels bezoeken onze professionele mondzorgteams landelijk talrijke zorginstellingen. Onze plus staat voor extra aandacht, voor zowel de cliënt, verzorgende als mantelzorgers. Bijdragen aan het behoud van waardigheid van de mens achter de 'cliënt' staat bij ons centraal. Dat zie je terug in onze werkwijze.

Nieuwsgierig hoe we jouw zorginstelling kunnen ondersteunen op het gebied van mondzorg? Neem contact met ons op via 088 - 936 63 00 of stuur een mail naar relatiebeheer@mondzorgplus.nl.

+ Behandeling in de vertrouwde omgeving

+ Vast mondzorgteam

+ Planning

+ 24 uur beschikbaar

+ Implementatie mondzorg

+ Eigen relatiebeheerder

+ Ondersteuning verzorgende

+ Inzicht en sturing op mondzorg kwaliteit

+ Deelname aan MDO

+ Afgestemd op de behoefte van de cliënt

+ Geen extra kosten